

Årsplan

2019-2020

Gulltoppen Barnehage

Bærumsbarnehagen

Gulltoppen Barnehage

Innhold

Innledning	2
Årsplan	2
Barnehagen er en pedagogisk virksomhet	2
Bærumsbarnehagen	2
Presentasjon av barnehagen	3
Vurdering av barnehagens pedagogiske praksis	4
Barnehagens pedagogiske arbeid	4
Barnehagens verdigrunnlag	4
Barn og barndom	4
Demokrati	4
Mangfold og gjensidig respekt	5
Likestilling og likeverd	5
Bærekraftig utvikling	5
Livsmestring og helse	5
Barnehagens formål og innhold	6
Omsorg	6
Lek	7
Danning	7
Læring	7
Vennskap og fellesskap	8
Kommunikasjon og språk	8
Barnas medvirkning	8
Samarbeid mellom hjem og barnehage	9
Overganger	10
Når barnet begynner i barnehagen - tilvenning	10
Overgang innad i barnehagen og mellom barnehager	10
Fra barnehage til skole	10
Planlegging, vurdering og dokumentasjon	11
Planlegging	11
Vurdering	11
Dokumentasjon	11
Barnehagens arbeidsmåter	12
Progresjon	12
Barnehagens digitale praksis	12
Barnehagens fagområder	13
Kommunikasjon, språk og tekst	13
Kropp, bevegelse, mat og helse	13
Kunst, kultur og kreativitet	14
Natur, miljø og teknologi	14
Antall, rom og form	15
Etikk, religion og filosofi	15
Nærmiljø og samfunn	16
Kompetanseplan	16

Gulltoppen Barnehage

Innledning

Årsplan

Barnehagen skal utarbeide en årsplan. I tillegg skal det utarbeides planer for kortere og lengre tidsrom og for ulike barnegrupper etter behov. Årsplanen er et arbeidsredskap for barnehagepersonalet og dokumenterer barnehagens valg og begrunnelser. Årsplanen kan gi informasjon om barnehagens pedagogiske arbeid til myndighetsnivåene, barnehagens samarbeidsparter og andre interesserte.

Årsplanen inneholder informasjon om hvordan barnehagen arbeider med omsorg, danning, lek og læring for å fremme barnas allsidige utvikling. Planen gir informasjon om hvordan barnehagelovens bestemmelser om innhold (§ 2) og barns rett til medvirkning (§ 3) og rammeplanen følges opp, dokumenteres og vurderes.

Barnehagen er en pedagogisk virksomhet

Barnehagen er i følge [Rammeplan for barnehagen](#) en pedagogisk virksomhet der samfunnsmandatet er å ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling. Barnehagen skal tilby barn under opplæringspliktig alder et omsorgs- og læringsmiljø som er til barns beste. Dette skal gjøres i samarbeid og forståelse med barnas hjem.

Bærumsbarnehagen

I Bærum er det i tillegg til rammeplanen utarbeidet en barnehagemelding for bærumsbarnehagen, [Barnehagemelding 2015-2025](#).

Arbeidet med barnehagemeldingen skal bidra til at det blir et likeverdige og enhetlige barnehagetilbud i alle Bærums barnehager, for alle barn og foreldre. Tidlig innsats, mestringsperspektivet og samarbeid og samhandling skal vektlegges i bærumsbarnehagen. Barnehagen skal ses på som første trinn i utdanningsløpet, og **lek, språk og god helse** er spesielle faglige satsingsområder.

Som oppfølging av barnehagemeldingen utarbeides det kvalitetsplaner. Kvalitetsplanen skal bidra til likeverdige barnehagetilbud i Bærum og sikre tidlig innsats og bedre læring for barna i bærumsbarnehagen. Kvalitetsplanen, [Lek og læring – rammeverk for bærumsbarnehagen](#), som gjelder fra 2019 skisserer satsingsområdene:

- Kommunikasjon og språk
- Livsmestring
- Digital barnehage

Gulltoppen Barnehage

Presentasjon av barnehagen

Gulltoppen Barnehage er en foreldreid en- avdelings barnehage, med plass til 12 barn i alderen 1-5 år. Vi jobber i grupper etter barnas alder, og de eldste barna har fokusområde hestestell og ridning, med besøk i egen stall. Vi jobber ellers mye med forming, lek og aktiviteter både ute og inne. Vi har nærhet til den flotte naturen på Gullhaug, og benytter turområdet rundt hele året.

Vi jobber med barna i aldersdelte grupper. Vi ser at de ulike aldrene har ulike behov, og ønsker å legge våre planer ut fra dette. I og med at vi er en liten barnehage har vi en del felles aktiviteter og samlinger også, men planlegger slik at en samling, tur eller aktivitet skal passe for alle.

- 1 åringene går i Ekorn- gruppe
- 2 åringene går i Hare- gruppe
- 3 åringene går i Reve- gruppe
- 4 åringen går i Elg- gruppe.
- 5 åringer går i Heste-gruppe

Åpningstiden er fra 7.15-16.45.

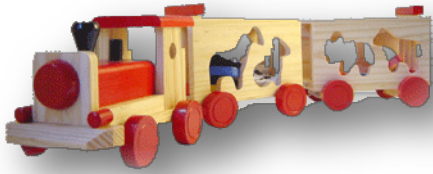
Vi ligger i samme hus som Gullhaug Barnehage, her er det også Åpen barnehage 2 ganger i uken.

Vi er fem ansatte som jobber i Gulltoppen Barnehage:

- Assistent: Jagoda Dobrowolska
- Assistent: Aneta Dobrowolska
- Assistent: Anne Wensaas
- Pedagog/assistent: Bente Fjeld
- Styrer/pedagog: Agata Tomaszewicz

Barnehagens dagsrytme

7.15	Barnehagen åpner
7.15-8.30	Frokost
7.15-9.30	Frilek
9.00/9.30	Første gruppe går ut.
10.00	De som er inne starter med fastlagte aktiviteter.
11.00	Samling
11.30	Måltid
12.30	Utelek for de som har vært inne
12.30	Fastlagt aktivitet for de som var ute på formiddagen
14.30	Rydding ute/inn
14.45	Måltid.
15.00	Lek ute/inne
16.45	Barnehagen stenger

Vurdering av barnehagens pedagogiske praksis

Målet med vurdering av barnehagens pedagogiske praksis er å skape den gode barnehage for det enkelte barn. Formålet med vurderingen er å se om vårt daglige virke samsvarer med rammeplan for barnehagen, barnehageloven, barnekonvensjonen og vår egen årsplan. Vårt vurderingsarbeid baseres på tilbakemeldinger fra barn og foreldre, observasjoner, barnesamtaler og dokumentasjonsarbeid samt refleksjoner i personalgruppen.

Barnehagens pedagogiske arbeid

Barnehagens verdigrunnlag

Barn og barndom

Barnehagen skal anerkjenne og ivareta barndommens egenverdi. Å bidra til at alle barn som går i barnehage, får en god barndom preget av trivsel, vennskap og lek, er fundamentalt. Barnehagen er også en forberedelse til aktiv deltakelse i samfunnet og bidrar til å legge grunnlaget for et godt liv.

Vi legger til rette for gode leksituasjoner for barn i alle aldre. Vi gir barna ulike fellesopplevelser som utgangspunkt for lek og vennskap. Vi bruker sanger, dikt, dramatisering, fortellinger, eventyr og lignende for å sette fokus på og formidle vennskap og lek. Vi respekterer at barn er forskjellige og har ulike behov. Alle voksne jobber aktivt med at hvert enkelt barn inngår i meningsfulle og inkluderende sosiale relasjoner med andre barn, og mellom barn og voksne. Alle barna hos oss skal være trygge på at de har gode venner å leke med i barnehagen.

Demokrati

Gjennom å delta i barnehagens fellesskap skal barna få mulighet til å utvikle forståelse for samfunnet og den verden de er en del av. Barnehagen skal fremme demokrati og være et inkluderende fellesskap der alle får anledning til å ytre seg, bli hørt og delta. Alle barn skal kunne få oppleve demokratisk deltakelse ved å bidra og medvirke til barnehagens innhold, uavhengig av kommunikasjonsevner og språklige ferdigheter.

Det er viktig at alle barn oppleve å få gi uttrykk for egne meninger, bli hørt og ta del i fellesskapet. Barna skal få oppleve at ulike meninger blir respektert. Vi hører på hverandre, lytte, respektere hverandre. Vi tar oss også tid til den gode samtalen i hverdagen ved bleieskift, måltid og påkledning.

Barna skal få mulighet til aktiv deltagelse i planleggingen og vurderingen av det som skjer i barnehagen. Alle barn skal erfare å få innflytelse på det som skjer i barnehagen.

Gulltoppen Barnehage

Mangfold og gjensidig respekt

Barnehagen skal fremme respekt for menneskeverdet ved å synliggjøre, verdsette og fremme mangfold og gjensidig respekt. Barna skal få oppleve at det finnes mange måter å tenke, handle og leve på.

Vi jobber for at barna skal få like muligheter i barnehagen. Vi jobber for at barnet skal utvikle seg og bli en del av gruppen. Barna skal føle at de er ivaretatt i situasjonen av den voksne, at de kan stole på oss og at det er voksen tilgjengelig når de har behov for hjelp og støtte. Alle skal bli respektert og anerkjent i vår barnehage.

Likestilling og likeverd

Barnehagen skal fremme likeverd og likestilling uavhengig av kjønn, funksjonsevne, seksuell orientering, kjønnsidentitet og kjønnsuttrykk, etnisitet, kultur, sosial status, språk, religion og livssyn. Barnehagen skal motvirke alle former for diskriminering og fremme nestekjærlighet.

Barnehagen skal bygge sin virksomhet på prinsippet om likestilling og ikke-diskriminering og bidra til at barna møter og skaper et likestilt samfunn. Alle skal ha like muligheter til å bli sett, hørt og oppmuntret til å delta i fellesskap i alle aktiviteter i barnehagen. Personalet må reflektere over sine egne holdninger for best mulig å kunne formidle og fremme likeverd og likestilling.

Gulltoppen barnehage er en liten barnehage, med få barn. Vi jobber for at alle barn skal oppleve en trygg og god hverdag, respektere hverandre, og snakke positivt til og om hverandre. Alle barn skal ha mulighet til å leke med det de ønsker uavhengig av kjønn, funksjonsevne, hudfarge, språk osv. Og vi legger ikke vekt på spesielle leker for gutter, og for jenter.

Hver høst deltar barnehagen i FORUT's barneaksjon. Gjennom bøker, filmer, sanger, samlinger og aktiviteter ønsker vi å gjøre barn i barnehagen kjent med andre kulturer og dagliglivet til barn i andre land. Vi avslutter dette tema med salgskafe hvor inntektene går til barn vi har blitt kjent med.

Bærekraftig utvikling

Barna skal lære å ta vare på seg selv, hverandre og naturen. Barna skal få naturopplevelser og bli kjent med naturens mangfold, og barnehagen skal bidra til at barna opplever tilhørighet til naturen.

I barnehagen opplever barna naturen først og fremst gjennom utendørs lek og turer i nærmiljøet. Vi voksne gir barna en forståelse av at vi må ta vare på naturen og plantene og dyrene som bor der. Vi plukker søppel, rydder opp etter oss når vi er på tur. Barna får opplæring i hvordan vi sorterer søppel i barnehagen. Hvis vi er flinke til å sortere avfallet vårt kan det brukes på nytt.

Livsmestring og helse

Gulltoppen Barnehage

Barnehagen skal ha en helsefremmende og forebyggende funksjon og bidra til å utjevne sosiale forskjeller. Barnas fysiske og psykiske helse skal fremmes i barnehagen. Barnehagen skal bidra til barnas trivsel, livsglede, mestring og følelse av egenverd og forebygge krenkelser og mobbing.

Måltider og matlaging i barnehagen skal gi barna et grunnlag for å utvikle matglede og sunne helsevaner.

Personalet legger til rette for varierte aktiviteter inne og ute. Turer, lek, og sportslige aktiviteter fremmer fysisk aktivitet. Nærområdet innbyr til spennende og varierte turer i utfordrende terreng. Vi har gymgrupper som er i gymsalen hver mandag. De største barna rir en gang i uken. Barna er veldig glade i å gå på ski, og vi har et stort og fint uteområde med muligheter for variert skikjøring. Barna får hvile når de trenger det. Vi legger vekt på rutiner for god hygiene, og sunne matvaner. Barnehagen skal blant annet bidra til at barna utvikler en grunnleggende forståelse for hvordan de kan ta vare på egen helse. I barnehagen lager vi varm mat sammen med barna tre ganger i uka. Barna deler opp grønnsaker, fisk og lignende slik at de får oppøvd sin finmotorikk. Vi eksperimenterer med bruk av krydder og urter i matlagingen for å utvikle barnas smaksans. Når barn lager mat og spiser sammen utvikler de sin sosiale kompetanse. Vi ønsker å ha en hyggelig atmosfære ved bordet. De voksne sitter ned og spiser sammen med barna.

Barnehagen skal bidra til barnets trivsel, livsglede, mestring og følelse av egenverd, og forbygge krenkelser og mobbing. Vi i barnehagen legger til rette for at barna kan knytte seg til personalet og hverandre. Vi sørger for at alle barn opplever trygghet i barnehagen.

Personalet skal møte alle barn med åpenhet, varme og interesse og vise omsorg for hvert enkelt barn

Barnehagens formål og innhold

Barnehagens innhold skal være allsidig, variert og tilpasset enkeltbarnet og barnegruppen. I barnehagen skal barna få leke og utfolde skaperglede, undring og utforskertrang. Arbeidet med omsorg, danning, lek, læring, sosial kompetanse og kommunikasjon og språk skal ses i sammenheng og samlet bidra til barns allsidige utvikling.

Barnehagen skal være en kulturarena hvor barna er medskapere av egen kultur i en atmosfære preget av humor og glede.

Barnehagens fysiske miljø skal være trygt og utfordrende og gi barna allsidige bevegelseserfaringer. Personalet skal utforme det fysiske miljøet slik at alle barn får muligheter til å delta aktivt i lek og andre aktiviteter, og slik at leker og materiell er tilgjengelig for barna.

Omsorg

Omsorg for barn skal vise seg i hverdagslivet i barnehagen. Omsorg er å trøste og prøve å forstå hvorfor et barn er lei seg. Omsorg handler også om å gi varme og fysisk nærhet når barna trenger det. Det handler også om å gi barna fysiske utfordringer, i form av ulike aktiviteter og det å ha et sunt kosthold.

Vi er opptatt av at barna skal ha et sunt kosthold, og oppfordrer til å ha med sunn mat i matboksen. Vi serverer melk, frukt og grønnsaker hver dag i barnehagen, og har ett måltid i

Gulltoppen Barnehage

uka med enten smøremat eller varmmat. Til bursdager får barna velge mellom smoothie, frukt eller bær.

Vi ønsker at barna skal være i fysisk aktivitet i barnehagen. Vi i Gulltoppen har tilgang til gymsal en dag i uka, og legger opp til ulike leker og øvelser der. Vi ligger i nærheten av skogen, og har masse muligheter til fysisk aktivitet i skog og mark. Det er en fast turdag, hvor vi prøver å gi barna varierte utfordringer utfra alder og individuell utvikling.

- Alle barna blir tatt imot av en voksen ved levering og henting.
- Alle barn skal ha et fang å sitte på og få trøst når barnet trenger det.
- Alle barn skal hele tiden bli sett av en voksen.

Lek

Leken er en viktig del av barnehagehverdagen, det er gjennom leken at barna lærer og utvikler seg. I og med at Gulltoppen er forholdsvis liten i areal, har vi valgt å dele gruppa på formiddagen. De yngste barna går ut, og leker ute sammen med de yngste i Gullhaug barnehage. De eldste barna er inne og har enten frilek eller tilrettelagt lek. Vi har et stort utvalg av leker som innbyr til både rollelek og konstruksjonslek, og har innredet avdelingen i ulike soner som passer for ulike typer lek. Ute er det varierte lekestativer, husker, sykler, mulighet for aking på vinteren, og godt med leker for barn i ulike aldre, og vi kan bruke hele området. Det er alltid med en voksen når barna går opp på det andre området for å leke. Det er naturlig at det er mere motorisk lek ute, da det er et stort område å bevege seg på.

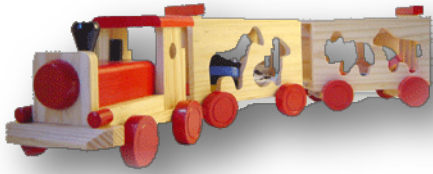
Danning

Vi jobber med å fremme danning gjennom å legge til rett for at barna skal få erfaring med å ta selvstendige valg og oppleve at de kan påvirke og derfor har et ansvar for deltagelse i det demokratiske felleskapet. Det er lett å gjøre som de andre, og vi ønsker å hjelpe barna til å forstå at de har rett til å ha egne meninger, at de kan handle annerledes om de synes det er riktig, og at deres meninger er viktig for oss. Samtidig ønsker vi at de skal forstå at samhold og felleskap er viktig, og vi jobber for at barna skal oppleve at felleskapet har verdi gjennom felles lek, samlinger og samarbeid. Barna har rett til å være med i beslutningsprosesser, og vi lytter derfor til barna og planlegger ut ifra deres interesser og ønsker. I hverdagen lar vi også barna påvirke dagsrytmen ut ifra deres behov. For oss er det viktig at barna får erfaring med etiske vurderinger og reflektere over hvordan deres handlinger påvirker andre mennesker. Vi snakker mye om dette og gjenforteller situasjoner i rollespill. Og deretter har man samtaler for å finne løsninger.

Læring

Vi har uformell og formell læring. Den uformelle læringen er det man naturlig lærer gjennom de daglige aktivitetene. Den formelle læringen er den som er planlagt gjennom en spesiell aktivitet eller samling.

Gulltoppen Barnehage

Barn lærer gjennom å gjøre. Derfor er vi opptatt av at barna, utfra alder og modning skal få være med i daglige gjøremål som f.eks. lage til, og forberede et måltid, handle på butikken, dekke på bordet, osv. her lærer barna daglige gjøremål, og vi kan trekke inn f.eks. matematikk og naturfag, som er et satsingsområde i Bærum kommune.

I samlingsstunder foregår det mye formell læring. Vi lærer nye sanger og regler, snakker om betydningen av ord, teller, osv.

Barn lærer aller mest gjennom lek, og gjennom lek med andre. Det å lære noe nytt av de som er eldre er en viktig del av barnekulturen. Vi voksne kan være en støtte for at det skal skje en læring og utvikling i leken.

Vennskap og fellesskap

I Gulltoppen barnehage jobber vi med at barna skal oppleve trygghet både til de voksne og til de andre barna. Det å trives er viktig for videre utvikling. Det er viktig med voksne som bryr seg, og viser anerkjennelse til enkeltbarn og gruppe. Ved å gi barnet oppmerksomhet, og snakke med barna om det de er opptatt av, trøste hvis noen er lei seg, være tilstede der barna er, ha barn på fanget, og være gode forbilder, er de voksne med på å gi barna trygghet i hverdagen. Vi mener at vi er med på å forebygge mobbing ved å være gode forbilder, og ved å være tilstede i barnas lek både inne og ute.

Vi jobber med å utvikle vennskap barna imellom, ha omsorg for hverandre, og å utvikle barnas sosiale kompetanse. Sosial kompetanse er evnen til å omgås andre på en god måte. Dette er viktig for å bli verdsatt som en venn og likeverdig deltaker barna imellom. Vi voksne har et stort ansvar for å veilede barna, og sette i gang tiltak hvis vi ser mobbing i barnehagen.

Kommunikasjon og språk

Barn utvikler språk i et samspill mellom biologiske og miljømessige forutsetninger. Denne utviklingen av språk er helt sentral for barns totale utvikling og fungering. En viktig del av barnehagens innhold er å tidlig stimulere barnas språk. Vi snakker med de minste barna og får svar gjennom deres kroppsspråk, og etter hvert kommer de første ordene og flere ord settes sammen til en setning. Det er en veldig viktig del av jobben vår å stimulere barnas språkutvikling, for språket er en viktig del av det å være sosial. Barnehagen skal legge til rette for at barn skal utvikle et godt språk, gi uttrykk for sine tanker, følelser og meninger.

I Gulltoppen legger vi opp til språkfremmende aktiviteter både gjennom formelle språkgrupper og samlinger, og gjennom uformelle situasjoner i løpet av dagen. Det å reflektere rundt språk er med på å bevisstgjøre både store og små i forhold til ord, uttale, betydning, osv.

Vi har spill og bøker, oppslag på vegg, osv. for at barna skal omgås med det skriftlige språket. Og vi voksne er bevisste på å snakke med alle barna om det som skjer rundt oss, og hjelpe til å sette ord på deres nonverbale uttrykk.

Barnas medvirkning

Gulltoppen Barnehage

Barnehagen skal ivareta barnas rett til medvirkning ved å legge til rette for og oppmuntre til at barna kan få gitt uttrykk for sitt syn på barnehagens daglige virksomhet. Barna skal jevnlig få mulighet til aktiv deltakelse i planleggingen og vurderingen av barnehagens virksomhet. Alle barn skal få erfare å få innflytelse på det som skjer i barnehagen.

Ifølge rammeplanen skal alle barn ha rett til å gi uttrykk for sitt syn på barnehagens daglige virksomhet. Barn skal få mulighet til aktiv deltagelse i barnehagens planlegging og vurdering. Barns synspunkter skal tillegges vekt i samsvar med dets modenhet og alder.

De eldste barna har gjennom sine aldersdelte grupper ønsker om hva vi kan jobbe med. Ved å komme med ønsker og snakke sammen i gruppa om hva som er gjennomførbart i forhold til barnas ønsker, utvikles barnas selvstendighet, og er en forberedelse til skolestart. I det daglige er barna f.eks. medvirkende når det gjelder hva vi skal ha på ute. Med litt veiledning kommer barna etter hvert frem til hva som er lurt å ha på seg om vinteren, sommeren, osv.

De yngste barna er med på å bestemme over egen hverdag ved å velge hva som skal lekes, hvor turen skal gå, ol.

- Alle barna blir tatt med på valg.
- Alle barna skal bli hørt.

Samarbeid mellom hjem og barnehage

Barnehagen skal legge til rette for foreldresamarbeidet og god dialog med foreldrene og ivareta foreldrenes rett til medvirkning. Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og dannelse som grunnlag for allsidig utvikling. Foreldrene og barnehagens personale har et felles ansvar for barnets trivsel og utvikling. Samarbeidet mellom hjemmet og barnehagen skal alltid ha barnets beste som mål.

Det daglige samarbeid med foreldrene er viktig. Vi må samarbeide for at barna skal få det best mulig i barnehagen. Vi ønsker at dere tar opp ting med oss i barnehagen, hvis dere lurer på noe om barnet, reagerer på noe, eller lignende.

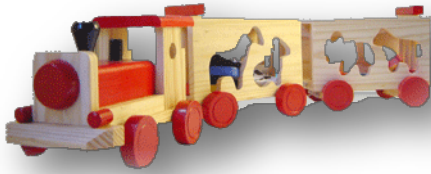
Foreldre til nye barn får en begynnersamtale en av de første dagene i barnehagen. Det holdes foreldresamtaler to ganger i året, en gang på høsten og en på våren. På disse samtaler vil foreldrene bli informert om barnets hverdag og utvikling i barnehagen. Har foreldre behov for flere samtaler tar de kontakt med styrer/pedagogisk leder.

Det vil jevnlig bli sendt ut informasjon om ting som skal skje i barnehagen. Sjekk også tavla i gangen. Foreldre oppfordres til å holde seg orientert om hva som skjer i barnehagen ved å lese oppslag, beskjeder og informasjon sendt til hjemmene. Foreldrene er når som helst velkommen til å besøke barnehagen.

Det vil bli avholdt to foreldrerådsmøter i barnehageåret. Et på høsten, som personalet er ansvarlig for. Her vil representantene for samarbeidsutvalget bli valgt. Foreldremøtet på våren har samarbeidsutvalget hovedansvaret for.

Foreldrene skal ha mulighet til reel innflytelse i barnehagens vurderingsarbeid.

På foreldremøtet på høsten presenterer vi våre planer for året, og foreldrene har mulighet til å komme med innspill. På høsten/våren vil foreldrene delta i vurderingsarbeidet av året, og har mulighet til å påvirke planer for neste barnehageår.

Gulltoppen Barnehage

Barnehagen inviterer barnas familier til foreldrekaffer 2-3 ganger i året. Det blir også arrangert Julekaffe og Sommeravslutning, hvor familiene blir invitert.

Overganger

Når barnet begynner i barnehagen - tilvenning

Barnehagen skal i samarbeid med foreldrene legge til rette for at barnet kan få en trygg og god start i barnehagen. Barnehagen skal tilpasse rutiner og organisere tid og rom slik at barnet får tid til å bli kjent, etablere relasjoner og knytte seg til personalet og til andre barn. Når barnet begynner i barnehagen, skal personalet sørge for tett oppfølging den første tiden slik at barnet kan oppleve tilhørighet og trygghet til å leke, utforske og lære.

Når et barn begynner i barnehagen, er vi opptatt av å legge godt til rette for barn og foreldre slik at tilvenningen blir så trygg som mulig, vi tilpasser innkjøring etter barnets behov og har derfor ikke noen tidsbestemt innkjøring. På denne måten får barnet en optimal innkjøring og foreldrene blir trygge på at barnet har det trygt.

Overgang innad i barnehagen og mellom barnehager

Personalet skal sørge for at barn og foreldre får tid og rom til å bli kjent med barna og personalet når de bytter barnegruppe.

Om et barn skal bytte barnehage, har vi en samtale med foreldrene om hvilken informasjon vi skal videre føre, vi bruke «Overgangskjema»

Fra barnehage til skole

Barnehagen skal i samarbeid med foreldre og skolen legge til rette for at barna kan få en trygg og god overgang fra barnehage til skole og eventuelt skolefritidsordning.

Bærum kommune har fastsatte rutiner for [overgang fra barnehage til skole](#). Vi har en samtale med foreldrene i Mai, der vi fyller ut overgangsskjema «barnehage/skole» som vi sender til skolen for å skape en god overgang, der vi deler erfaringer om hva som er viktig å forberede barna på før skolestart.

De eldste barna i Gulltoppen har en egen førskolegruppe en dag i uka. Førskolegruppa er i samarbeid med Skarva barnehage og Lommedalen menighetsbarnehage. Vi reiser også på skiskole sammen.

Mål:

- Bli kjente med flere på samme alder
- Gjøre overgangen til skolen lettere

Gulltoppen Barnehage

Metode:

- Skoleforberedende aktiviteter
- Skolebesøk
- Skiskole sammen
- Egne turer
- Fotballkamp mellom barnehagene i området på Sukkertoppen
- Besøk til andre barnehager for å treffe flere førskolebarn
- Førskoletur
- Tur til Sætern Gård

Planlegging, vurdering og dokumentasjon

Planlegging

Planlegging gir grunnlag for å tenke og handle langsiktig og systematisk i det pedagogiske arbeidet. Planleggingen skal bidra til kontinuitet og progresjon for enkeltbarn og barnegruppen. Planleggingen er utgangspunkt for refleksjon og utvikling av barnehagens pedagogiske praksis. Planleggingen er med utgangspunkt i kunnskap om barns trivsel og utvikling, og den baseres på observasjon, dokumentasjon, refleksjon, systematisk vurdering og samtaler med barn og foreldre.

Personalet bruker personalmøter og plantid til å planlegge arbeide gjennom året. V jobber med rammeplanen og knytter dette opp til hverdagen, barnegruppen og enkelt barnet.

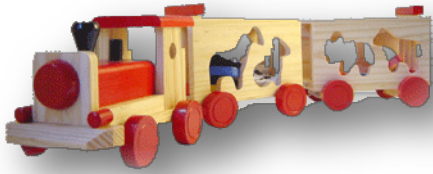
Vurdering

Barnehagen skal jevnlig vurdere det pedagogiske arbeidet. Det betyr at det pedagogiske arbeidet skal beskrives, analyseres og fortolkes ut fra barnehagens planer, barnehageloven og rammeplanen.

For at barna i Gulltoppen barnehage skal oppleve en trygg hverdag, er det viktig at vi evaluerer og vurderer arbeidet vårt godt i forhold til hva vi gjør og hvordan vi gjør det. Dokumentasjon av vårt arbeid er viktig for å kunne reflektere over egen praksis og videre utvikling.

Vi ønsker å ha med alle i vurderingsprosessen, og vi bruker ulike metoder for å få til dette. Personalet evaluerer det daglige arbeidet og aktivitetene gjennom hele året. Områder som blir vurdert er barnas utvikling, barnehagens mål, innhold- og arbeidsmetoder, og samarbeid med foreldrene.

Vi ønsker også å ha foreldrene aktivt med i vurderingsarbeidet. Foreldrenes meninger og opplevelser som bruker er viktig. Vurderingene følges opp med nye tiltak og justeringer av planene.

Gulltoppen Barnehage

- Vi informerer foreldre hver dag, hvordan barnet har hatt det, veldig viktig for de minste barna som ikke klarer å gjenfortelle sin egen hverdag.
- Har samtaler med de eldste barna om hvordan de vil barnehage hverdagen skal være.
- Pynter veggene med det barna har laget.
- Barna får med egen perm på deler av det de har laget i løpet av sin tid i barnehagen, når de slutter.
- Alle får med en Cd eller minnepinne med bilder når barnehage året er slutt (til sommeren).

Dokumentasjon

Dokumentasjon av personalets arbeid synliggjør hvordan personalet arbeider for å oppfylle kravene i barnehageloven og rammeplanen.

Vi dokumenterer ved å informere foreldre om barnets hverdag, gjennom mnd brev og plan, via foreldre samtaler, årsplan, interne møtedokumentasjon.

Barnehagens arbeidsmåter

Arbeidsmåtene skal ivareta barnas behov for omsorg og lek, fremme læring og danning og gi barn mulighet for medvirkning. Personalet skal ta i bruk varierte arbeidsmåter, og de skal tilpasses til enkeltbarn, barnegruppen og lokalmiljøet. Valg av arbeidsmåter gir muligheter for å gjøre barnehagens innhold spennende og variert.

Arbeidsmåtene kan bidra til å skape engasjement, interesse og motivasjon og gir mulighet for å tilføre nye erfaringer og opplevelser i barnehagen.

Vi bruker temaarbeid som en arbeidsmetode. Vi bruker barnas innspill i hverdagen og i planlegging av tema. Denne bruker vi for å sikre oss om at vi jobber med alle rammeplanens fagområder. Temaarbeid kan være små og store prosjekter.

Vi vil forsøke å fange opp hva som skjer rundt oss og gjennom barnas medvirkning vil vi finne frem til hva barna interesserer seg for i de ulike tema vi velger.

Voksne skal være engasjerte og hele tiden være på leting etter nye inntrykk som vi vil gjøre barna oppmerksom på.

Progresjon

For å sikre progresjon og sammenheng i lek, læring, erfaring og opplevelser gjennom hele barnehageoppholdet har vi utarbeidet en progresjonsplan for hvert fagområde.

Progresjonsplanen er bygget på kunnskap om hvordan barn utvikler seg og lærer og sier noe om hvordan vi vil arbeide med de ulike fagområdene innenfor hver aldersgruppe.

Barnehagens digitale praksis

Barnehagens digitale praksis skal bidra til barnas lek, kreativitet og læring. Vår bruk av digitale verktøy i det pedagogiske arbeidet støtter opp om barns læreprosesser og bidrar til å oppfylle rammeplanens føringer for et rikt og allsidig læringsmiljø for alle barn.

Gulltoppen Barnehage

Vi i Gulltoppen tar barna med på billedredigering, vi googler ting vi lurer på, sammen med barna, finner digitale bilder, og har en I-pad som barna kan bruke i tillegg til andre læringsverktøy. Vi viser barna hvordan man kan skaffe informasjon fra internett og vi tar bilder av hverdagens aktiviteter.

Vi ser at nettbrettet inspirerer og vekker nysgjerrigheten hos barna på en ny måte. Vi bruker programmer for kreativitet og kommunikasjon, interaktive fortellinger og dataspill.

Barnehagens fagområder

Fagområdene gjenspeiler områder som har interesse og egenverdi for barn i barnehagealder, og skal bidra til å fremme trivsel, allsidig utvikling og helse. Barnehagen skal se fagområdene i sammenheng, og alle fagområdene skal være en gjennomgående del av barnehagens innhold. Barna skal utvikle kunnskaper og ferdigheter innenfor alle fagområder gjennom undring, utforskning og skapende aktiviteter.

Kommunikasjon, språk og tekst

Tidlig og god språkstimulering er en viktig del av barnehagens innhold. Å få varierte og rike erfaringer er avgjørende for å forstå begreper. Å samtale om opplevelser, tanker og følelser er nødvendig for utvikling av et rikt språk. Tekst omfatter både skriftlig og muntlig fortellinger, poesi, dikt, rim, regler og sanger.

Mål:

I barnehagen skal vi legge forholdene til rette for at barn skal utvikle et godt språk, gi uttrykk for sine tanker, følelser og meninger. Dessuten glede ved å bruke språket.

Metode:

Bøker, rim, regler. Bevegelse, sang, samtaler.

1-2 åringer: Nærhet og omsorg, pekebøker, lese enkle bøker, sette ord på ting, smågrupper, bevegelse og sang.

3 åringer: Lese bøker, spill, rim og regler, lytte til andre, vennskap, ta del i daglige gjøremål.

4 åringer: Lese bøker, spill, rim og regler, bevegelse etter sang, snakke om følelser, snakke om hva vi skal gjøre/har gjort, vennskap, ta del i barnehagens hverdag.

5 åringer: Lese bøker/fortsettelsesbøker, spill, lære rim og regler, følelser og tanker, lytte til andre, få ansvar/enkelte oppgaver, teater for andre.

Kropp, bevegelse, mat og helse

Barn er kroppslige aktive og uttrykker seg mye gjennom kroppen. Ved sanseintrykk og bevegelse skaffer barn seg erfaringer, ferdigheter og kunnskaper på mange områder. Godt kosthold og god veksling mellom aktivitet og hvile er av betydning for å utvikle en sunn kropp. Variert fysisk aktivitet både ute og inne er av stor betydning for utvikling av motoriske ferdigheter og kroppsbeherskelse.

Mål:

I barnehagen skal vi legge til rette for at barna skal få god kontakt med egen kropp.

Metode:

Variert tilbud i løpet av dagen, et samspill mellom bevegelse, hvile og næringsinntak.

Gulltoppen Barnehage

Barna får servert grønnsaker og frukt hver dag etter mat i barnehagen.

1-2 åringer: Gi barna variert bevegelseserfaringer, gå tur, utelek, hoppe, krabbe, løpe, rulle, balansere, rytme, dans, smake på frukt/grønnsaker.

3 åringer: Lengre turer, klatre, hoppe, løpe, gym, leke i snø, ake, slutte med bleie, toalettrening, smake på ulike frukt/grønnsaker.

4 åringer: Ballspill, sangleker, gym, lengre turer, bli med på matlagning, uteaktiviteter.

5 åringer: Hoppe paradis/tau, gym, skiskole, ridning, lange turer, kaste ball og ta imot, klatre i trær, lage mat, lære hva som er sunn mat, smake på ny mat.

Kunst, kultur og kreativitet

Barnehagen må gi barna mulighet til å oppleve kunst og kultur, og til å uttrykke seg estetisk. Barn skaper sin egen kultur fra egne opplevelser. Fagområdet omhandler uttrykksformer som billedkunst, kunsthåndverk, musikk, drama, dans, språk, litteratur, film, arkitektur og design. Gjennom erfaringer med disse uttrykksformene vil barnet få et mangfold av muligheter for sansning, opplevelser og eksperimentering.

Mål:

I barnehagen skal vi legge forholdene til rette for at barna skal bli kjent med billedkunst, kunsthåndverk, musikk, drama, litteratur, arkitektur og design.

Metode:

Tegne/forme, gå i teater, på biblioteket, lytte til musikk, dans, høytlesning, lytte til eventyr og jobbe med foto.

1-2 åringer: Male, tegne, ulike materialer, synge, lytte til musikk, danse, bruke rytmeinstrumenter.

3 åringer: Ulike teknikker inne maling, tekst og melodi, dramatisere eventyr, sanger, rollelek. Lese bøker.

4 åringer: Male, tegne og fargelære, lese bøker, rim og regler, veve, perle, klippe med saks, sangleker, dramatisere eventyr.

5 åringer: Førskoleoppgaver, brodere, å sy, ulike maleteknikker, stofftrykk, skrivetrening, dramatisere eventyr, lese fortsettelsesbøker, øver på sanger og framføre, ta bilder og lage foto fortelling.

Natur, miljø og teknologi

Barnehagen skal legge til rette for at barna kan få et mangfold av naturopplevelser og få oppleve naturen som arena for lek og læring.

Mål:

I barnehagen skal vi legge til rette for at barna kan forbli nysgjerrige på naturvitenskapelige fenomener, oppleve tilhørighet til naturen og gjøre erfaringer med bruk av teknologi og redskaper.

Metode:

I barnehagen skal vi legge forholdene til rette for at barna skal få gleden av å utforske natur og teknologi. Vi bli kjent med årstidene ved å være ute i all slags vær, går turer og blir kjent med det som befinner seg i barnehagens nærområde. Vi bruker bøker eller digitale verktøy

Gulltoppen Barnehage

for å finne svar på spørsmål sammen med barna. Vi undrer oss over fenomenen i naturen, utforsker det barna er opptatt av.

1-2 åringer: Gå turer i nærområdet, bruke sanser til å oppleve planter og dyr.

3 åringer: Gå turer i nærområdet, lære å ta vare på naturen, følge med på årstidene, gjøre ulike eksperimenter.

4 åringer: Gå turer i nærområdet, Vi bruker bøker eller digitale verktøy for å finne svar på spørsmål sammen med barna, gjøre ulike eksperimenter, barna øver på selv å finne frem riktig klær til riktig årstid.

5 åringer: Gå turer i nærområdet, Vi bruker bøker eller digitale verktøy for å finne svar på spørsmål sammen med barna, gjøre ulike eksperimenter, barna øver på selv å finne frem riktig klær til riktig årstid, Barna blir kjent med hva som skjer i de ulike årstidene, vi tar være på naturen, får mer erfaring og kunnskap om kildesortering.

Antall, rom og form

Gjennom lek, eksperimentering og hverdagsaktiviteter utvikler barna sin matematiske kompetanse. Barnehagen har et ansvar for å oppmuntre barnas egen utforskning og legge til rette for tidlig og god stimulering.

Mål:

Gjennom lek, eksperimentering og hverdagsaktiviteter skal barna utvikle sin interesse for tall og matematikk.

Metode:

I barnehagen skal vi legge forholdene til rette for at barna skal få interesse for tall og matematikk. Vi jobber i hverdagssituasjoner, samling ved å telle på kuleramme, temaer og prosjekter.

1-2 åringer: Telle, begynne med konkrete, eventyr med telling, rim og regler og sortering.

3 åringer: Telle, eventyr med telling, puslespill, rim regler, kontraster, motsetninger, duplo, lego, klosser, osv

4 åringer: Tallrekke, lego, duplo, perle, veve, tidsbegrep, symboler, sirkel, trekant, firkant, rektangel, IKT.

5 åringer: Utvide tallrekken, førskoleoppgaver, veie/måle/sortere, tid og klokke, dekkebord og IKT

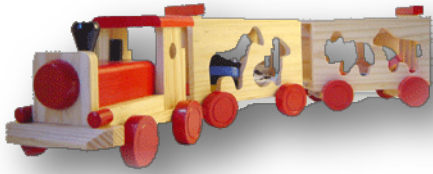
Etikk, religion og filosofi

Etikk, religion og filosofi er med på å forme måter å oppfatte verden og mennesker på og preger verdier og holdninger. Norge er i dag et multireligiøst og flerkulturelt samfunn. Barnehagen skal reflektere og respektere det mangfold som er representert i barnegruppen, samtidig skal den ta med seg verdier og tradisjoner i den kristne kulturarven.

Mål:

I barnehagen skal vi legge forholdene til rette for at barna skal tilegne seg samfunnets grunnleggende normer og verdier. Utvikle toleranse og interesse for hverandre. Oppleve respekt og åpenhet i forhold til ulike religioner og kulturer. Få kjennskap til kristne grunnverdier, høytid og tradisjoner. Få kjennskap til høytider og tradisjoner knyttet til andre religioner.

Gulltoppen Barnehage

Metode:

Vise tydelige normer for samspill, voksne som gode rollemodeller, samarbeid med barnets hjem. Tid til undring og gode samtaler med barna og gode planer for tradisjoner og høytider. Bruke litteratur og media.

1-3 åringer: Lære barna gode sosiale samspillsregler. Bli veiledet til å akseptere og omgås hverandre. Oppleve fellesskapets gleder. Delta på barnehagens fester og høytider, gi rom for undring i hverdagen.

4 åringer: Sosial kompetanse, samspill med andre barn og voksne. Bøker om tema, veiledning til å inkludere andre, adventssamling, kirkebesøk, tradisjonelle fester og samlinger, samtale rundt religion, respektere andres synspunkter.

5 åringer: Sosial kompetanse, hjelpe til i konfliktsituasjoner, samtale om respekt for andre. Ulik litteratur, rollespill, Aktiv deltagelse ved høytider, kirkebesøk, få kjennskap til andre kulturer, filosofere over livets realiteter og samtale med barnets undring.

Nærmiljø og samfunn

Barnehagen skal bidra til at barn møter verden utenfor familien med tillitt og nysgjerrighet. Den skal legge vekt på å styrke kunnskap om og tilknytning til lokalsamfunnet, natur, kunst og kultur, arbeidsliv, tradisjoner og levesett. Barnas ulike erfaringer fra hjem, omgangskrets og reiser vil kunne gi kunnskap om ulike samfunn. Fagområdet omfatter også mediens betydning for barns hverdag. Trafikk har også en stor betydning og viktig lærdom i barnas hverdag.

Mål:

I barnehagen skal vi legge forholdene til rette for at barna skal bli glade i sitt nærmiljø. Få interesse for å bli nysgjerrig på det utenfor hjemmet og barnehagen. Få erfaring og opplevelse av at de er en del av et fellesskap. Få forståelse for ulikhetene i samfunnet og lære å vise respekt for andre. Vi har egen handlingsplan for trafikk opplæring.

Metoder:

Samtale og undring rundt de ulike besøk.

1-2 åringer: Korte turer i nærmiljøet, erfaringer i naturen, i skog og trafikken.

3 åringer: Turer, se på nærmiljøet, tur til biblioteket, utvide barnets horisont

4 åringer: Tur til biblioteket, samtale om familien, tegne, lage figurer, teater

5 åringer: Tur til biblioteket, butikken, skolebesøk, besøke andre barnehager, skiskole, teater, ri

Kompetanseplan

Gjennom ulike kompetansetiltak kan de ansatte styrke sin kompetanse og pedagogiske praksis i tråd med rammeplanen

Vi i Gulltoppen barnehage ønsker å utvikle oss videre, for å møte de krav samfunnet setter til oss som institusjon. Vi følger Bærum kommunes plan for videre satsing, og deltar på kurs i regi av Barnehagekontoret. Styrer videreformidler til de andre ansatte fra kurs og nettverksmøter i kommunen.

Gulltoppen Barnehage